

עין משפט
נר מצוה
וענין משפט
לפי שיש ענין
למשפט זה
לפי שיש ענין
למשפט זה
לפי שיש ענין
למשפט זה

רבינו הגאון

ואסיקנא בסנדל מסומד
אחד שבת ואחר ירי"ט
אסור דיר"ט ושבת כי הדין
כיוצא בו: דאמר ל"א אסור
אלא בירדן ובספינה
וכעשה שהיה מפורש
ביבמות פרק האשה
שהלכה היא ובעלה
למדינת הים. מעשה
באחד שהיה מעביר בין
קטנא ואפר תחתא בירדן
ובספינה ונמצא כותב מת
חשוב בקרקעיה של
ספינה באותה שנה אמר
לא ישא אדם מי חטאת
ואפר תחתא ירבידס
בירדן ובספינה [גרין]
לעין התם כדי שיתברר
לו השמעתה יושב: קי"ל
סנדל המסומד לחוק
אסור לניי מותר כרב
והיה אמר שמואל הוא
דייקי אשמעתיה לאוקמה
דאמרין וכמה לניי דמי
ר' יוחנן אמר ב' מכאן רב
מכאן ר' אבהו ור' יוחנן
חנינא אמר ג' מכאן ר'
מכאן ר' אבהו ור' יוחנן
חנינא קי"ל דר' יוחנן
לגבי ר' חנינא תלמיד
הוא. והא דאמר ל"א רב
איפה לרבה בר רב
חנה אתון תלמידי דר'
יוחנן (אתון) עבדו כו'
יוחנן לאו משום התלכה
כו' יוחנן אלא משום
דבאתריה דר' יוחנן ביהוד
חמיש הנהו בו איסור
דבריה המותרים ואחרים
הנהו בתן איסוריא אתא
רשאי להתירן בפניהם.
ו' ר' יוחנן נמי קם ליה
כו' חנינא דשבע מותר
והא דקתני ר' מנחם ע'
י"ל בנזוה הוא רבין
רשאי עקבו תלמידי
הכל. ור' חייא אמר כו'
הריבה בסורא אמר כ"ב
בפומבדיתא אמר כ"ד.
תפיר לטביל כלבנים
שרי משום דהוי ליה
מנעל ואסנדל גזרו רבין
אמנעל לא גזרו. מכין
כלבוס מותר. אמר כו'
ששת חיפהו כולו
במסמרות כד' שלא כולו
קרקע ארכל ממנו מותר
גניא כותיה דרב ששת
לא יצא האיש בסנדל
מסומד ולא יטיל בו
מבית לבית כו'. ולא
ביחודי בזמן שאין ברגלו
מכה. ירושלמי אמר ר'
אבא מפני חשד שלא
יאמרו איש פלוני נפסק
סנדלו ותלואו בבית שחיו:

אין בין יו"ט לשבת כו'. והע"פ דכפ' משלין (פ"ה דף לו. וס) ולקמן כפ' כל הכלים (דף קמ. וס) מוקמינן לה ככ"ש דאי ככ"ה הא אמרי מתוך שהותרה העברה לנזק המורה נמי שלא לנזק מ"מ דמי טפי יו"ט נצטת הואיל ולא שרע שאר דברים אלא מוטעם שהותרה לנזק ארכל נפש:

השתא

חמש שרינן כו'. צפרק קמח דסוכה (דף ז. וס) גבי רבי יהודה מבשרי עד ארבעים וחמשים אמה לא פרך השתא חמשים כו' וכן צריש אע"פ (כמוסות דף ט. וס) גבי אצל חכמים אומרים משהה אלס עם ס' אשמו אפילו שמים ושלש שנים נלא כחובה ונראה לר"י דכל היכא דפשיטא ליה דצעי למימר אפי' טובא לא פרך אצל הכא ליעא לפרושי ד' וה' אפילו טובא דל"כ התרתה סנדל המסומד וכן צפרק גנות כומיס (מה דף לו. וס) פריך [גב] וכמה היא קישויה ר' מנחם אומר אפילו מ' ונ' יום ליעא למימר אפילו טובא דאין סברא שיהשז דס קישוי מיוס תחילת עיטרה ומשמע ליה בכל הני דשיעורא צתרא דוקא ולהכי פריך ליעמא שיעורא צתרא ולא ליעמא שיעורא קמח ולקמן צפרק מפנין ד' וה' קופות (דף קטו:) פריך נמי השתא חמש שרי ד' כו' משמע ליה דטפי לא שרינן משום שנת שנת ומשוי רב סנדל ר' מנחם קטן חמש שנים האורז גדול ושמואל משי ד' וה' אפילו טובא כדאמרי אינשי דסבר אפילו טובא מני לפנות ובלנד שלא יגמור את האורז פי' קרקעית האורז משום אשווי גומות וכדאמנן התם ור"מ דצפרק אע"פ (כמוסות דף ט. וס) אמרינן מיוק וינן והולך אפילו ד' וה' שנים ולא פריך אף על גב דהו דוקא מדפריך התם מחמתו ולא כתפול ומשני אדרי ואלדי חד שיעורא ו"ל הא נכחוש הא צצריא והא דלמרינן צפרק הודוע (פולין דף קלג:) כהן טבח שמים וג' צצות פטור מן המתנות מכאן ואילן חייב צצות אומר ר"י דנקט שמים לרבי דאית ליה צצת על יצמתו (ענינות דף קמ. ס:): דצתרי וזמני הוא חזקא וג' לרשב"ג (פ):

דענד

(משלחין כליים ב"ט בין תפורין בין שאינן תפורין אבל לא סנדל המסומד ולא מעעל שאינו תפור (ב"י ט) בשבת מ"ט דאיכא כינופאי ב"ט נמי איכא כינופאי תענית צבור איכא כינופאי ליתסר מעשה כי הוה בכינופאי דאיסורא הכא כינופאי דהתירא הוה) ואפילו לר' חנינא בן עקיבא (ט) דאמר לא אסרו אלא בירדן ובספינה וכמעשה שהיה הני מילי ירדן דשאני משאר נהרות אבל י"ט ושבת כי הדין נינהו (ט) דתנן אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד א"ר יהודה אמר שמואל י"א שנו אלא לחוק אבל לניי מותר וכמה לניי ר' יוחנן אמר חמש בזה וחמש בזה ור' חנינא אמר שבע בזה ושבע בזה א"ל ר' יוחנן לרב שמן בר אבא אסברא לך לדידי שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת בתרסיותיו לר' חנינא ג' מכאן וג' מכאן ואחת בתרסיותיו מיתיבי סנדל הנוטה עושה לו שבע דברי רבי נתן ורבי מתיר ב"ג בשלמא לרבי חנינא הוא דאמר כרבי נתן אלא רבי יוחנן דאמר כו' נהוראי דתניא ר' נהוראי אומר ה' מותר ושבע אסור א"ל איפה לרבה בר בר חנה אתון תלמידי רבי יוחנן עבדו כו' יוחנן אגן נעביד כרבי חנינא בעא מיניה רב הונא מרב אשיי חמש מהו א"ל אפילו ז' מותר מ' מאי א"ל אפילו ח' אסור בעא מיניה ההוא רצענא מרבי אמי תפרו מבפנים מהו א"ל מותר ולא ידענא מ"ט אמר (ט) רב אשיי ולא ידע מר מ"ט כיון דתפרו מבפנים הוי ליה מנעל בסנדל גזרו ביה רבנן במנעל לא גזרו ביה רבנן בעא מיניה ר' אבא בר זבדא מר' אבא בר אבינא עשאו כמין כלבוס מהו א"ל מותר איתמר נמי אמר רבי יוסי בר' חנינא עשאו כמין כלבוס מותר א"ר ששת חיפהו כולו במסמרות כדי שלא תהא קרקע אוכלתו מותר תניא כוותיה דרב ששת (ט) לא יצא האיש בסנדל המסומד ולא יטיל מבית לבית אפילו ממטה למטה אבל מטלטלין אותו לככות בו את הכלי ולסמוך בו כרעי המטה ור' אלעזר בר' שמעון אומר נשרו רוב ממסמרותיו ונשתתיר בו ד' או ה' מותר ורבי מתיר עד שבע (ט) חיפהו בעור מלמטה וקבע לו מסמרות מלמעלה מותר עשאו (ט) כמין כלבוס או כמין טס או כמין יתד או שחיפהו כולו במסמרות כדי שלא תהא קרקע אוכלתו מותר הא גופה קשיא אמרת נשרו רוב מסמרותיו אע"ג דנשתתירו ביה טובא והדר תני ארבע או חמש אין טפי לא א"ר ששת לא קשיא כאן שנגממו כאן שנקרקו: ארבע או חמש מותר: השתא חמש שרי ארבע מובעיא א"ר סנדא ארבע מסנדל קמן וחמש מסנדל גדול: ורבי מתיר עד שבע: והתניא רבי מתיר עד שלש עשרה גופה שאני השתא דאתית להכי לרבי יוחנן נמי לא קשיא גופה שאני אמר רב מתנה ואמרי לה אמר רב אחדובי בר מתנה אמר רב מתנה אין הלכה כר' אלעזר בר' שמעון פשיטא (ט) יחיד ורבים הלכה כרבים מהו דתימא מסתברא מעמא דרבי אלעזר ברבי שמעון כהא קמ"ל אמר רבי חייא אי לאו דקרו וארבע בסורא אמרין עשרין ותרתין אמר רב נחמן בר יצחק וסימניך עד דאתא מפומבדיתא לסורא חסר תרתין: ולא ביחוד בזמן שאין ברגלו מכה:

הא כשעלה מצבל לארץ ישראל וצא דרך קוריא (ט) מפומבדיתא: חסר תרתין. נפלו שמים ממסמרותיו צדק: אסורא חסר. (תרמי"ט) דומה אלל דומה: הא

משהלחין כליים ב"ט בין תפורין בין שאינן תפורין אבל לא סנדל המסומד ולא מעעל שאינו תפור (ב"י ט) בשבת מ"ט דאיכא כינופאי ב"ט נמי איכא כינופאי תענית צבור איכא כינופאי ליתסר מעשה כי הוה בכינופאי דאיסורא הכא כינופאי דהתירא הוה) ואפילו לר' חנינא בן עקיבא (ט) דאמר לא אסרו אלא בירדן ובספינה וכמעשה שהיה הני מילי ירדן דשאני משאר נהרות אבל י"ט ושבת כי הדין נינהו (ט) דתנן אין בין י"ט לשבת אלא אוכל נפש בלבד א"ר יהודה אמר שמואל י"א שנו אלא לחוק אבל לניי מותר וכמה לניי ר' יוחנן אמר חמש בזה וחמש בזה ור' חנינא אמר שבע בזה ושבע בזה א"ל ר' יוחנן לרב שמן בר אבא אסברא לך לדידי שתיים מכאן ושתיים מכאן ואחת בתרסיותיו לר' חנינא ג' מכאן וג' מכאן ואחת בתרסיותיו מיתיבי סנדל הנוטה עושה לו שבע דברי רבי נתן ורבי מתיר ב"ג בשלמא לרבי חנינא הוא דאמר כרבי נתן אלא רבי יוחנן דאמר כו' נהוראי דתניא ר' נהוראי אומר ה' מותר ושבע אסור א"ל איפה לרבה בר בר חנה אתון תלמידי רבי יוחנן עבדו כו' יוחנן אגן נעביד כרבי חנינא בעא מיניה רב הונא מרב אשיי חמש מהו א"ל אפילו ז' מותר מ' מאי א"ל אפילו ח' אסור בעא מיניה ההוא רצענא מרבי אמי תפרו מבפנים מהו א"ל מותר ולא ידענא מ"ט אמר (ט) רב אשיי ולא ידע מר מ"ט כיון דתפרו מבפנים הוי ליה מנעל בסנדל גזרו ביה רבנן במנעל לא גזרו ביה רבנן בעא מיניה ר' אבא בר זבדא מר' אבא בר אבינא עשאו כמין כלבוס מהו א"ל מותר איתמר נמי אמר רבי יוסי בר' חנינא עשאו כמין כלבוס מותר א"ר ששת חיפהו כולו במסמרות כדי שלא תהא קרקע אוכלתו מותר תניא כוותיה דרב ששת (ט) לא יצא האיש בסנדל המסומד ולא יטיל מבית לבית אפילו ממטה למטה אבל מטלטלין אותו לככות בו את הכלי ולסמוך בו כרעי המטה ור' אלעזר בר' שמעון אומר נשרו רוב ממסמרותיו ונשתתיר בו ד' או ה' מותר ורבי מתיר עד שבע (ט) חיפהו בעור מלמטה וקבע לו מסמרות מלמעלה מותר עשאו (ט) כמין כלבוס או כמין טס או כמין יתד או שחיפהו כולו במסמרות כדי שלא תהא קרקע אוכלתו מותר הא גופה קשיא אמרת נשרו רוב מסמרותיו אע"ג דנשתתירו ביה טובא והדר תני ארבע או חמש אין טפי לא א"ר ששת לא קשיא כאן שנגממו כאן שנקרקו: ארבע או חמש מותר: השתא חמש שרי ארבע מובעיא א"ר סנדא ארבע מסנדל קמן וחמש מסנדל גדול: ורבי מתיר עד שבע: והתניא רבי מתיר עד שלש עשרה גופה שאני השתא דאתית להכי לרבי יוחנן נמי לא קשיא גופה שאני אמר רב מתנה ואמרי לה אמר רב אחדובי בר מתנה אמר רב מתנה אין הלכה כר' אלעזר בר' שמעון פשיטא (ט) יחיד ורבים הלכה כרבים מהו דתימא מסתברא מעמא דרבי אלעזר ברבי שמעון כהא קמ"ל אמר רבי חייא אי לאו דקרו וארבע בסורא אמרין עשרין ותרתין אמר רב נחמן בר יצחק וסימניך עד דאתא מפומבדיתא לסורא חסר תרתין: ולא ביחוד בזמן שאין ברגלו מכה:

הנהרות הב"ח (ב) גב' אמר ליה רב אשי וזה: (ג) שם מלמעלה מותר עשאו כמין טס כליל ומיטת כמין כלבוס או נמק:

גליון הש"ס רש"י ד"ה ואפי' לר"ה בן עקיבא וג' ובמסמרות ע"י זמנים ג' ע"ל חוס' ד"ה מי מעמל:

ליקובי רש"י משלחין כליים בגדים. ור"מ מנעל שאינו תפור. וכל חוץ למדין (ב"ב דף י:.) ואפי' לר' חנינא בן עקיבא. ולמר כל מקום שגזרו חכמים על דבר על מעשה שהיה לא גזרו אלא כדומה המעשה וכו' דבר ותינה כו'. אין בין יו"ט לשבת. לויט מותר למתלה גיוס טוב מה שאסור צצת אלל לפנין עושקין יש הדעה שזה נשקלה ונכרת וזה נלא גרעל (מגילה פ"ה ב"ב פ"ג.) ע"י שמים י"ט לו (סוטה י"ט.) כמין חלי עגול [ע"ל ג"ט:] ה"כ ב"ב ב"ב. דלמרי רבס לטוטמ חמיס (סוטה כג) [ב"ב קטו.]

הנהרות וצייונים (א) רש"י מ"ו (גליון) ואולי משום שהלחין איתא שאינו תפור "ביר"ט" (דק"ט) ורש"י גוריה וא"כ להלן "ביר"ט" מיותר: [ב] [במשנה ליתא] (גליון): [ג] [בבב"י נוסף מ"ש פ"א:] [ד] [בב"י חנינא בן עקיבא (גליון):] [ה] [צ"ל ע"פ ה"ב"ה] שכל ה"ר"י. ועיין יעב"ז: [ו] [צ"ל לגורם מרב אבי (ברכות) הווא הנוכח, או כמו ברבינו חננאל בעא מיניה רב הונא מרב אבי (ה"כ) בבב"י (אחר) (ברכות) שמים, ועי' רש"י לקמן ע"כ:] [ז] [צ"ל רב אפי' יעב"ז:] [ח] כ"ה

הא (גליון): [ט] כאן חס"ד ומה"ד "בירדן ובספינה" (רש"י): [י] נראה להוסיף ולא יורקם על הגשר (דאיתא בחגיגה וביבמות אבל מעבירין על הגשר ע"י"ש ברש"י, באה"מ) וצ"ל במדרש' ובגמרא משב' פשו: [יא] מירוש מהוה הלוי ועיין בהנז"ל על נט ע"כ אות ה: [יב] צ"ל בורא (ביש'): [יג] כ"ה בגמ' ועיין מהרש"ל ורש"י: [יד] צ"ל את (ביש'): [טו] כ"ה

תלמוד בבלי <עוז והדר> - ג שבת תלמוד בבלי עמוד מס 132 הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה